

[จุไรรัตน์ หน้า 210-220]

การสื่อสารเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมความซื่อสัตย์ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชนไทย*

Communication for Honest Behavior Strengthening in Sufficiency Economy of Thai Teenagers

จุไรรัตน์ ทองคำชื่นวิวัฒน์** คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

Jurairat Thongkhumchuenivat. Faculty of Management Science, Chandrakasem Rajabhat University

Email : sarhai2504@gmail.com

Received: 16 October 2019; Revised: 16 December 2019; Accepted: 17 December 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาลักษณะพฤติกรรมความซื่อสัตย์และวิธีการสื่อสารของครอบครัวและการสื่อสารของสังคมในการส่งเสริมพฤติกรรมความซื่อสัตย์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชนไทย และ2) เพื่อศึกษาแนวทางการสื่อสารที่เหมาะสมของครอบครัวและของสังคมในการเสริมสร้างพฤติกรรมความซื่อสัตย์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชนไทย งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นครูที่สอน/ทำกิจกรรมด้านจริยธรรม รวมจำนวน 6 คน และผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รวมจำนวน 30 คน จากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา โรงเรียนโยธินบูรณะ โรงเรียนบางกะปิ โรงเรียนวัดราชโอรส โรงเรียนวชิรธรรมาสถิต และโรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม และวิเคราะห์เนื้อหาแบบอุปนัย

ผลการวิจัย พบว่า 1) ลักษณะพฤติกรรมความซื่อสัตย์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ นักเรียนมีความซื่อสัตย์ ต่อตนเอง ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่การงาน และความซื่อสัตย์ต่อสังคมหรือประเทศชาติ แต่บางครั้งนักเรียนไม่มีความซื่อสัตย์เนื่องจากประโยชน์ส่วนตนและปัจจัยแวดล้อม และวิธีการสื่อสาร ได้แก่ ผู้ปกครองและครูควรสอน/ให้ความรู้ และเป็นแบบอย่างพฤติกรรมความซื่อสัตย์ ควรให้เยาวชนฝึกการยับยั้ง ชั่งใจ จัดกิจกรรมสร้างความซื่อสัตย์ที่มีต่อตนเองและผู้อื่น รับผิดชอบงานที่มอบหมาย มุ่งมั่นไม่เอาเปรียบ ปฏิบัติตนตามกฎระเบียบ ไม่ทำให้ผู้อื่นและสังคมเดือดร้อน และมีจิตอาสา และ

*งานวิจัยนี้ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากงบประมาณแผ่นดิน สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม พ.ศ.2561

**จุไรรัตน์ ทองคำชื่นวิวัฒน์ (รศ.ดร.): อาจารย์ประจำหลักสูตรนิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

วารสารวิชาการระดับชาติที่ได้รับการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่มที่ 1

2) แนวทางการสื่อสารที่เหมาะสมของครอบครัวและของสังคมในการเสริมสร้างพฤติกรรมความซื่อสัตย์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชนไทย เป็นการบูรณาการร่วมกันระหว่างครอบครัว โรงเรียน วัด สังคม (เพื่อน-ชุมชน-สื่อ) และเด็ก/เยาวชน ในการให้ความรู้ความเข้าใจ กิจกรรมที่ฝึกปฏิบัติ การเป็นแบบอย่างที่ดี มีความรับผิดชอบ และการสร้างจิตสำนึกด้านความซื่อสัตย์ ด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ ต้องทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้

คำสำคัญ : การสื่อสาร, พฤติกรรม

Abstract

The purposes of the research were: 1) to study honest behavior characters and communication methods of family and society strengthening to honest behavior in sufficiency economy of Thai teenagers. And 2) to present communication method patterns of family and society strengthening to honest behavior in sufficiency economy of Thai teenagers. This research was qualitative research that used a purposive sampling and consisted of an in-dept interview. The sample was six teachers who teach or had Ethics activities and thirty parents of Mathayom six students in special large Mathayom of Bangkok were Triamudomsuksapattanakarn Ratchada School, Yothinburana School, Bangkapi School, Rachorot Temple School, Wachirathamsatit School and Bangpakok Wittayakom School. The data was analyzed by inductive contents analyzing.

The research results were found that 1) The honest behavior characters in sufficiency economy of Thai teenagers were honest behavior to themselves, honest behavior to others, honest behavior to work and honest behavior to society and country. But sometimes students had not honest because themselves useful and environment factors. The communication methods of honest behavior were their farther, mother and teacher ought to teach knowledge and were model of honest behavior, train restraint, activities for themselves and others, were responsible duties, immerse oneself, did not taking advantage, behaved rules, were not distressed to others and society and had volunteer. 2) The appropriate communication approach of family and society to honest behavior strengthening in sufficiency economy of Thai teenagers. The integrating between family, school, temple, society (friend-community-media) and teenagers in understand giving, practice, good model, response promoting and honest volunteer creation by sufficiency economy that was fully understanding.

Keywords : Communication, Behavior

บทนำ

จากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมที่มาพร้อมความเจริญทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารที่สามารถสื่อสารกันได้ทั่วทั้งโลกภายในเวลาอันสั้นส่งผลให้ประชาชนและเยาวชนเกิดการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ศิลปวัฒนธรรม รูปแบบการดำเนินชีวิตของเพื่อนร่วมโลก และยึดถือเป็นตัวอย่าง ตัวแบบในการดำเนินชีวิตของตน โดยขาดการคำนึงถึงความเป็นมาและเหตุผลที่ถูกต้องที่ควรกระทำตาม รวมไปถึงแนวโน้มการมีค่านิยมทางด้านวัตถุที่สูงขึ้นของประชาชนและเยาวชนไทย ซึ่งทำให้วิถีดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลงไปจากความ

วารสารวิชาการระดับชาติที่ได้รับการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่มที่ 1

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้ศึกษาลักษณะพฤติกรรมความซื่อสัตย์ และวิธีการสื่อสารของครอบครัวและการสื่อสารของสังคมในการเสริมสร้างพฤติกรรมความซื่อสัตย์ ตามมิติทางวัฒนธรรมหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่เยาวชนไทย ตามทัศนะของผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนรวม 30 คน และครูที่สอน/ทำกิจกรรมด้านจริยธรรมในแต่ละโรงเรียนที่ทำการศึกษาคือ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษในกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 แห่ง จำนวนรวม 6 คนดำเนินการวิจัยเป็นระยะเวลา 1 ปี ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2561 – กรกฎาคม 2562

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดที่ใช้เป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

คุณธรรมความซื่อสัตย์ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
ความซื่อสัตย์ เป็นคุณธรรมที่มีการประพฤติปฏิบัติด้วยความจริงใจ ไม่คิดคดโกง ไม่ลักขโมย ไม่หลอกลวง ตรงไปตรงมา ไม่เอาเปรียบผู้อื่น รักษาความสัตย์สุจริต มีความนับถือตนเอง ไม่หลอกลวงตนเอง ละอายต่อการกระทำผิด มีความยุติธรรมไม่เล่นพรรคเล่นพวก ไม่เอาเปรียบผู้อื่นเพื่อผลประโยชน์ส่วนตน รับผิดชอบ ต่อหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมาย และไม่สร้างความเสียหายแก่ส่วนรวมและสังคมรักษาภาวะเบียบ ซึ่งเป็นความซื่อตรงทั้งกาย วาจา และใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งต่อหน้าและลับหลัง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560 : 14, รลิตา กุลแถลง. 2550 และศุภวรรณ ชลมาก. 2551 : 6 อ้างถึงใน พระครูประโชติจันทร์ทิมมิล (นาม จันทโชโต). 2555 : 31, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542) โดยจำแนกความซื่อสัตย์ไว้ 4 ประเภท คือ ความซื่อสัตย์ต่อตนเองความซื่อสัตย์ต่อบุคคลอื่น ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ และความซื่อสัตย์ต่อชุมชนและสังคม ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่จำเป็นสำหรับการอยู่ร่วมกันในสังคม

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงเน้นถึงความซื่อสัตย์สุจริตมากในลักษณะของการรักษาความสัตย์ ด้วยการรู้จักข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเองให้ประพฤติปฏิบัติ อยู่ในความสัตย์ มีความจริงใจต่อตัวเองที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม ด้วยการอดทน อดกลั้น และอดออมที่ไม่ประพฤติปฏิบัติล่วงความสัตย์สุจริตไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใด รู้จักละวาง ความชั่ว ความทุจริต และรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง ซึ่งความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมแรกของหนึ่งในเงื่อนไขคุณธรรมของแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงที่จะทำให้เกิดหลักการที่สำคัญ 3 ประการ คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ในการดำรงอยู่และการปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัวจนถึงระดับรัฐ พัฒนาประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลางอย่างสมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว กว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี (กลุ่มพัฒนาระบบการพัฒนาพฤติกรรมนิสัย. 2550)

การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550) ได้พัฒนารูปแบบพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเด็ก 4 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมโดยครอบครัว มีเนื้อหาสำคัญ คือ ด้านความรู้ ได้แก่ ความรู้เรื่องความดี/ความชั่ว พระคุณ หน้าที่ ระเบียบวินัย กติกาสังคมและศาสนาวินัย ความรู้เหล่านั้นฝึกพฤติกรรมทางกายได้ โดยปลูกฝังความสุภาพ มีน้ำใจ กตัญญู มีระเบียบ ทำตามหน้าที่ ฟังตนเอง และอดออม ด้านการสร้างทัศนคติให้ตระหนัก รัก เคารพ เชื้อมนอดทน มีสำนึกขณะจะกระทำสำหรับวิธีการอบรมปลูก

วารสารวิชาการระดับชาติที่ได้รับการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่มที่ 1

ฝั่งทำได้โดยวิธีอบรมด้วยวาจา ด้วยการปฏิบัติเอง ด้วยการปฏิบัติให้เห็น และกระตุ้นให้คิด ทั้งนี้ต้องอาศัยความใกล้ชิดและทำตัวเป็นแบบอย่างของพ่อแม่ ในกรณีที่เด็กทำดี ควรชมเชย ย้ำผลการกระทำความดีที่เด็กทำให้เด็กฟัง และควรยกย่องต่อหน้าผู้อื่น เมื่อเด็กกระทำผิดควรพูดคุยอธิบาย ย้ำผลการกระทำผิดให้เด็กฟัง และพยายามลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ด้านการวัดประเมินผล จะวัดจากพฤติกรรมและทัศนคติของเด็ก ผลที่คาดว่าจะได้รับ คือ เด็กสุขภาพ มีน้ำใจ กตัญญู มีระเบียบวินัย ทำหน้าที่พึ่งตนเอง อุดมคม ตระหนักและเคารพ เชื้อมั่น อุดม และมีความรัก

2. รูปแบบการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมโดยโรงเรียน (สถานศึกษา) มีเนื้อหาที่สำคัญ คือ ด้านความรู้ ได้แก่ ความรู้ในเรื่องความดี/ความชั่ว พระคุณ หน้าที่ ระเบียบวินัย การพัฒนาตน ความเป็นไทย สิ่งแวดล้อม และศาสนาวัฒนธรรม ความรู้เหล่านี้ฝึกพฤติกรรมทางกายได้ โดยปลูกฝังความมีสัจจะ มีน้ำใจ กตัญญู ทำหน้าที่ มีระเบียบวินัย ฝึกฝนสม่ำเสมอ เรียนรู้จากความคิด พึ่งตนเอง ปฏิบัติตามคำสอน รักษาวัฒนธรรม/สิ่งแวดล้อม และทำตนให้เป็นประโยชน์ ด้านการสร้างทัศนคติ ให้ตระหนัก รัก/ภาคภูมิใจ มุ่งมั่น เชื้อฟัง มีเหตุผล มีสำนึกขณะจะกระทำอย่างรอบคอบ สำหรับวิธีการอบรมปลูกฝังและการประเมินผลทำเช่นเดียวกับรูปแบบของครอบครัว แต่รูปแบบนี้ผู้ที่ต้องทำตัวเป็นแบบอย่างคือ ครู อาจารย์ผู้สอน ผลที่คาดว่าจะได้รับ คือ เด็กมีสัจจะ มีน้ำใจ กตัญญู หน้าที่ มีระเบียบวินัย เรียนรู้ผิดถูก รักษาวัฒนธรรม สร้างประโยชน์ มีความภาคภูมิใจ มุ่งมั่น มีเหตุผล และมีสำนึก

3. รูปแบบการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม โดยสถาบันศาสนา มีเนื้อหาที่สำคัญ คือ ด้านความรู้และวิธีการอบรมเช่นเดียวกับรูปแบบครอบครัว แต่ผู้ที่ทำหน้าที่ขัดเกลา คือ พระ นักรบ ขุน หลานทางศาสนา ส่วนผลที่คาดว่าจะได้รับ คือ เด็กเป็นคนสุขภาพ มีน้ำใจ กตัญญู เอื้อเฟื้อ มีระเบียบวินัย ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อุดม ตระหนักในความดี เคารพตัวเอง เชื้อมั่น มีความรัก และเมตตา รวมทั้งมีสำนึกที่จะทำดี

4. รูปแบบการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมโดยชุมชน มีเนื้อหาที่สำคัญ คือ ด้านความรู้ ได้แก่ ความรู้วิธีการอบรมปลูกฝัง เช่นเดียวกับรูปแบบที่ 1 แต่ผู้ที่ทำหน้าที่อบรม คือ กระบวนการภายในชุมชน ส่วนผลที่คาดว่าจะได้รับคือ เด็กรับผิดชอบต่อสังคม เสียสละ รักษาสิ่งแวดล้อม บำเพ็ญประโยชน์ เคารพกติกา พฤติกรรม และทัศนคติของเด็ก

ดังนั้น คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์จะต้องถูกพัฒนาจากหลายภาคส่วนของสังคม โดยอาศัยการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมด้วยการส่งเสริม สนับสนุนหลายวิธีการ และใช้รูปแบบพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเด็ก 4 รูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว โรงเรียน สถาบันศาสนา และชุมชน

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (The Qualitative Research) โดยมีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

ประชากรที่ทำการศึกษ ได้แก่ ครูที่สอน/ทำกิจกรรมด้านจริยธรรม และผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา โรงเรียนโยธินบูรณะ โรงเรียนบางกะปิ โรงเรียน วชิรธรรมสาริต โรงเรียนวัดราชโอรส และโรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก รวมทั้งหมด 36 คน โดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยจำแนกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักดังนี้

1.1 ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนที่ทำการศึกษา จำนวน 6 โรงเรียน ๆ ละ 5 คน ทั้งชาย-หญิง รวมจำนวน 30 คน

วารสารวิชาการระดับชาติที่ได้รับการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่มที่ 1

1.2 ครูที่เกี่ยวข้องกับการสอนหรือทำกิจกรรมด้านคุณธรรมของโรงเรียนที่ทำการศึกษา โรงเรียนละ 1 คน รวมทั้งหมด 6 คน

2. เครื่องมือการวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เป็นแบบสัมภาษณ์ครูและผู้ปกครองเกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของเยาวชนไทย ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของเยาวชนไทย และวิธีการในการสื่อสารของครอบครัวและการสื่อสารของสังคมในการเสริมสร้างพฤติกรรมความซื่อสัตย์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชนไทย ในมิติคุณธรรมความซื่อสัตย์ 4 ด้าน ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ต่อตนเอง ความซื่อสัตย์ต่อบุคคล ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่การงาน และความซื่อสัตย์ต่อสังคม

ทำการหาคุณภาพเครื่องมือด้วยการหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (Validity) โดยนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน พิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) ของแบบสัมภาษณ์จากข้อความที่เป็นประเด็นคำถามแต่ละข้อว่าตรงตามจุดหมายและสอดคล้องกับการวิจัยครั้งนี้หรือไม่ ได้แก่ ลักษณะพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของเยาวชนไทยและวิธีการในการสื่อสารของครอบครัวและการสื่อสารของสังคมในการส่งเสริมพฤติกรรมความซื่อสัตย์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชนไทย

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่ทำการศึกษามาสรุปตีความ จัดหมวดหมู่ และสังเคราะห์ข้อมูลจัดประเด็นสำคัญ ทำการตรวจสอบข้อมูลและยืนยันความถูกต้องของข้อมูล โดยใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ได้แก่

1. การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล จากข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จากหลายประเด็นที่ทำการศึกษา
2. การตรวจสอบสามเส้าด้วยวิธีการรวบรวมข้อมูล โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ร่วมกับการสังเกต
3. การตรวจสอบสามเส้าด้านเกณฑ์ ในการคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากต่างโรงเรียน/วิทยาลัยที่มีบริบทแตกต่างกัน
4. การตรวจสอบสามเส้าด้วยวิธีการใช้ทฤษฎีและแนวคิดหลายมุมมองตรวจสอบซึ่งกันและกัน

จากนั้นนำผลการวิจัยมาสังเคราะห์ กลับกรอง และดำเนินการพิจารณาแนวทางที่เหมาะสมของ การสื่อสารของครอบครัวและการสื่อสารของสังคมในการเสริมสร้างพฤติกรรมความซื่อสัตย์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชนไทย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลได้ผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ลักษณะพฤติกรรมความซื่อสัตย์และวิธีการสื่อสารของครอบครัวและการสื่อสารของสังคมในการเสริมสร้างพฤติกรรมความซื่อสัตย์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชนไทย

ครูและผู้ปกครองมีความคิดเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรมความซื่อสัตย์และวิธีการสื่อสารของครอบครัวและการสื่อสารของสังคมในการเสริมสร้างพฤติกรรมความซื่อสัตย์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชนไทยทุกด้าน ดังนี้

1.1 ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง เยาวชนค่อนข้างรับผิดชอบงานที่มอบหมาย บางครั้งไม่ซื่อสัตย์ เพราะต้องการให้ตัวเองทำงานน้อย ทุกจิตในการสอบ ขาดวินัย ขาดความรับผิดชอบต่อสังคม จึงควรสร้างระเบียบการแบ่งเวลางานต่าง ๆ ให้พอดี ปฏิเสธการประหยัดและอดออม ทำตามความต้องการของตัวเองโดยไม่สร้างความ

วารสารวิชาการระดับชาติที่ได้รับการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่มที่ 1

เด็กรื้อนให้ผู้อื่น ฝึกการยับยั้งชั่งใจตัวเองพอประมาณในตัวเอง ให้เยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่วัดหรือโรงเรียน พ่อแม่ควรสอนให้มีความรู้ และเป็นแบบอย่างพฤติกรรมความซื่อสัตย์

1.2 ความซื่อสัตย์ต่อบุคคลอื่น เยาวชนมีความตรงต่อเวลา เคารพในสิทธิของผู้อื่น ไม่หลอกลวง ใช้วาจาสุภาพ ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ไม่หยิบฉวยสิ่งของผู้อื่น ไม่เบียดเบียนหรือเอาเปรียบผู้อื่น รับผิดชอบทำงานเพื่อส่วนรวม แต่บางครั้งไม่มีความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่นจากประโยชน์ส่วนตน จากปัจจัยแวดล้อมที่มีการแข่งขันกัน จึงควรให้ความรู้ ความเข้าใจ จัดกิจกรรมสร้างความซื่อสัตย์ที่มีต่อตนเองและผู้อื่น ครูเป็นแบบอย่างหรือให้คำแนะนำในวิชาเรียน

1.3 ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่การงาน เยาวชนมีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่การงานของตนเอง มุ่งมั่น ไม่เอาเปรียบ ไม่เอาผลประโยชน์เข้าตัว ไม่เอาเวลางานเวลาเรียนเวลาเล่นปะปนกัน แต่เยาวชนยังขาดสมาธิความตั้งใจความรับผิดชอบยังต้องอาศัยการควบคุม จึงควรอธิบายยกตัวอย่างให้ฟังและเป็นแบบอย่างที่มีความจริงจังต่อเพื่อนร่วมงาน ทำงานอย่างเต็มที่ และมุ่งมั่นตั้งใจทำงานจนสำเร็จ

1.4 ความซื่อสัตย์ต่อสังคมหรือประเทศชาติ ส่วนมากเยาวชนมีความซื่อสัตย์ต่อสังคม ช่วยเหลืองานสังคม เสียสละเพื่อส่วนรวมได้ มีความสามัคคีกับหมู่คณะ ไม่เอาแต่ประโยชน์ส่วนตน แต่หากมีเรื่องผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้องความซื่อสัตย์ก็จะลดลง จึงควรสอนให้เยาวชนตระหนักเคารพกตัญญูสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ปลูกฝังความเป็นไทย ความสามัคคี การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขสงบ ฝึกทำงานกิจกรรมกลุ่มในการเรียน และชุมชนก็มีส่วนสำคัญในการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของเยาวชนที่ได้ปฏิบัติจริง เพื่อให้เยาวชนในชุมชนรู้จักรับผิดชอบต่อสังคมและเสริมสร้างพฤติกรรมความซื่อสัตย์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การจัดนิทรรศการ การพูด การชักจูงประชาชน

2. แนวทางการสื่อสารที่เหมาะสมของครอบครัวและของสังคมในการเสริมสร้างพฤติกรรมความซื่อสัตย์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชนไทย

การสื่อสารเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของเยาวชนไทยควรเป็นการเชื่อมโยงระหว่างบ้าน/ครอบครัว โรงเรียน/สถานศึกษา วัด/สถาบันทางศาสนา สังคม (เพื่อน-ชุมชน-สื่อ) และเด็ก/เยาวชน ที่ต้องมีการบูรณาการเชื่อมโยงสัมพันธ์กันของทุกฝ่ายให้ครอบคลุมความซื่อสัตย์ทั้ง 4 มิติ คือ ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่การงาน และความซื่อสัตย์ต่อสังคมหรือประเทศชาติ ด้วยองค์ประกอบ 2.1 - 2.4 ดังนี้

2.1 การอบรม ให้ความรู้ การสั่งสอน และการให้คำแนะนำ ในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของเยาวชนไทย จำเป็นต้องให้ทุกฝ่ายมีการอบรม ให้ความรู้ การสั่งสอน และการให้คำแนะนำ โดยเริ่มจาก

2.1.1 ครอบครัว (บ้าน) นับเป็นสถาบันทางสังคมที่ขัดเกลาพฤติกรรมของเด็ก ด้วยการ เอาใจใส่ให้เด็กปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม หมั่นสั่งสอน ทำความเข้าใจกับเด็กในการเสริมสร้างพฤติกรรม ความซื่อสัตย์ทั้งการเรียน การช่วยเหลือผู้อื่น การมีจิตอาสา การทำงาน/อยู่ร่วมกับผู้อื่น การไปฟังธรรมที่วัด

2.1.2 โรงเรียน โรงเรียนเป็นส่วนเชื่อมกับทุกฝ่าย ด้วยการจัดกฎระเบียบในการเรียนการสอน มีโครงการที่ส่งเสริมพฤติกรรมความซื่อสัตย์ เช่น โครงการของหายได้คืน ยกย่องคนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต เสริมคุณธรรม จริยธรรมในบทเรียน ในกิจกรรม ในการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรมความซื่อสัตย์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการประหยัด การออม ความพอเพียง และไม่ฟุ่มเฟือย นอกจากนี้โรงเรียนยังเชื่อมโยงกับครอบครัวและวัดในการฝึกปฏิบัติตนของเด็ก เช่น การปฏิบัติตนให้เหมาะสม การนั่งสมาธิ การฟังธรรม เป็นต้น

วารสารวิชาการระดับชาติที่ได้รับการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่มที่ 1

2.1.3 สังคม (เพื่อน-ชุมชน-สื่อ) เป็นฝ่ายที่เสริมสร้างคุณธรรมความซื่อสัตย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ถ้าเด็กได้คบเพื่อนดี/กลุ่มที่ดี ก็จะทำให้เด็กทำในสิ่งที่ถูกที่ควรกระทำในเสริมสร้างความซื่อสัตย์ ในชุมชนที่ควรจะมีกิจกรรมในการส่งเสริม เช่นเดียวกับสื่อที่เด็กมักเลียนแบบตัวแบบในสื่อ โดยเฉพาะในสื่อออนไลน์ สื่อจึงควรสร้างสรรคิรยการที่ส่งเสริมหรือเสริมสร้างความซื่อสัตย์สุจริตของคนในสังคม ยกย่องคนที่มีคุณธรรมความซื่อสัตย์

2.2 กิจกรรมส่งเสริมและการฝึกปฏิบัติ เป็นส่วนที่ต้องให้เด็กได้กระทำร่วมกับการเรียน การสอน ซึ่งควรต้องมีกิจกรรมที่เสริมสร้างพฤติกรรมความซื่อสัตย์ทั้ง 4 มิติ ดังกล่าว โดยทุกฝ่ายร่วมประสานกันทั้งครอบครัว โรงเรียน วัด และสังคม

2.3 การเป็นแบบอย่างที่ดี ทุกฝ่ายหรือสถาบันต่าง ๆ ทางครอบครัว โรงเรียน วัด และสังคม บุคลากรเหล่านี้ควรแสดงบทบาทหน้าที่ที่เหมาะสมตามที่สังคมมอบหมาย เป็นแบบอย่างที่ดีที่ควรนำไปเป็นแบบอย่างของความซื่อสัตย์ทั้ง 4 มิติ

2.4 มีความรับผิดชอบและการสร้างจิตสำนึกด้านความซื่อสัตย์ ผู้ที่ควรมีความรับผิดชอบในการสร้างจิตสำนึกด้านความซื่อสัตย์แก่เยาวชน ก็คือทุกฝ่ายที่ต้องกระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี มุ่งมั่นตั้งใจขัดเกลาเด็ก/เยาวชนให้เกิดความรับผิดชอบต่อตนเอง บุคคลอื่น หน้าที่การงาน และส่วนรวม/ชุมชน/สังคมหรือประเทศชาติ เพื่อให้เกิดจิตสำนึกในการมีคุณธรรมด้านซื่อสัตย์ในทุกมิติ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยที่สรุปจำแนกประเด็นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่ออภิปรายผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะพฤติกรรมความซื่อสัตย์ มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่การงาน และความซื่อสัตย์ต่อสังคมหรือประเทศชาติ และวิธีการสื่อสารของครอบครัวและการสื่อสารของสังคมในการส่งเสริมพฤติกรรมความซื่อสัตย์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชนไทย ซึ่งลักษณะพฤติกรรมของบุคคล แม้เยาวชนจะกระทำด้วยสาเหตุจุดมุ่งหมายเดียวกัน แต่จะมีลักษณะอาการแตกต่างกัน เมื่อบุคคล เวลา สถานที่ หรือสถานการณ์เปลี่ยนไป เนื่องจากการกระทำของบุคคลล้วนจะต้องผ่านกระบวนการคิดการตัดสินใจ อันประกอบด้วยอารมณ์และความรู้สึกของผู้กระทำพฤติกรรมนั้น ๆ จึงทำให้พฤติกรรมของแต่ละคนมีความแตกต่างกัน หรือปรับเปลี่ยนไปตามเรื่องราวที่เกี่ยวข้องเสมอ (Carter. 1973 : 325 อ้างถึงใน วายุ คงธนจรฐ. 2552 : 6 และประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2538 : 155, สุรพล พะยอมแย้ม. 2545 : 18-20) หลังจากที่ผ่านมาขั้นตอนของการรับรู้และการคิดและเข้าใจ แล้วบุคคลจะมีอารมณ์ตอบสนองต่อสิ่งที่ได้รับรู้นั้น แต่ยังมีได้แสดงออกให้ผู้อื่นได้รับรู้ ยังคงเป็นพฤติกรรมที่อยู่ภายใน (Covert Behavior) แต่เมื่อได้คิดและเลือกที่จะแสดงการตอบสนองให้บุคคลอื่นสังเกตได้ จึงเรียกว่า พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior)

ส่วนวิธีการสื่อสารของครอบครัวและการสื่อสารของสังคมในการส่งเสริมพฤติกรรมความซื่อสัตย์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชนไทยทั้ง 4 มิติ คือ ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ความซื่อสัตย์ต่อบุคคลอื่น ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่การงาน และความซื่อสัตย์ต่อสังคมหรือประเทศชาติ ในการสื่อสารพ่อแม่และครูรวมทั้งสังคมควรสอน ให้ความรู้ และเป็นแบบอย่างพฤติกรรมความซื่อสัตย์ ควรให้เยาวชนรับผิดชอบงานที่มอบหมาย สร้างระเบียบการแบ่งเวลาให้พอดี ปลูกฝังการประหยัดและอดออม ไม่สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น ฝึกการยับยั้งชั่งใจตัวเองพอประมาณในตัวเอง เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่วัดหรือโรงเรียน จัดกิจกรรมสร้างความซื่อสัตย์ที่มีต่อตนเองและบุคคลอื่น ครูเป็นแบบอย่างที่ดีหรือให้คำแนะนำว่าด้วยการซื่อสัตย์ต่อ

วารสารวิชาการระดับชาติที่ได้รับการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่มที่ 1

บุคคลอื่นโดยเฉพาะในวิชาเรียนและกิจกรรม ควรอธิบายยกตัวอย่างให้ฟังและเป็นแบบอย่างให้แก่เยาวชน มีความจริงใจและมุ่งมั่นต่อเพื่อนร่วมงานและทำงานอย่างเต็มที่ ตั้งใจทำงานจนสำเร็จ และควรสอนให้เยาวชน ตระหนักเคารพรักเทิดทูนสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ปลูกฝังความเป็นไทย ความสามัคคี การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขสงบ ฝึกทำกิจกรรมกลุ่มในการเรียนการทำงานร่วมกัน บุคคลรอบข้างและสังคมจะหล่อหลอมให้เยาวชนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ต่อหน้าที่การงาน และต่อสังคมหรือประเทศชาติ ปฏิบัติตนตามกฎหมายระเบียบ ไม่ละเมิด ไม่ทำให้อื่น และสังคมเดือดร้อน หลีกเลี่ยงการสร้างปัญหาให้กับตัวเองผู้อื่นรอบข้าง ช่วยเหลือสังคมในส่วนที่ทำได้อย่างจริงใจ และชุมชนก็มีส่วนสำคัญในการจัดกิจกรรมเพื่อให้เยาวชนในชุมชนรู้จักรับผิดชอบต่อสังคมและเสริมสร้างความซื่อสัตย์ให้กับเยาวชน และสร้างกิจกรรมการมีส่วนร่วมของเยาวชนที่ได้ปฏิบัติจริง

ทั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ แซทเทอร์ลี (Satterlee, 2000 : 9) ที่พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริตและไม่ซื่อสัตย์ในห้องเรียนมากขึ้นทุกวัน เด็กนักเรียนเหล่านี้ยังคงใช้วิธีการที่ไม่ซื่อสัตย์ต่าง ๆ กัน เช่น ลอกการบ้านเพื่อน ลอกข้อสอบของเพื่อนในระหว่างสอบ รวมถึงนำข้อสอบไปบอกเพื่อนที่จะสอบในรายวิชาเดียวกัน เหตุที่นักเรียนมีแนวโน้มที่จะไม่ซื่อสัตย์ มีหลายสาเหตุที่มุ่งใจให้เด็กนักเรียนประพฤติผิด เช่น กลัวความล้มเหลว ต้องการที่จะได้เกรดดี ๆ ได้รับความกดดันจากบุคคลรอบข้างให้ได้คะแนนดี ขาดความกระตือรือร้นในการแข่งขัน และประเมินค่าตนเองต่ำ นอกจากนี้งานวิจัยพบว่า ครูเป็นบุคคลที่สำคัญยิ่ง ที่จะริเริ่มให้มีการเปลี่ยนแปลงในตัวเด็ก ซึ่งจะส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมไม่ซื่อสัตย์ในด้านการเรียนลดน้อยลง ผู้บริหารโรงเรียนและครูควรจะใช้ยุทธศาสตร์เหล่านี้ลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ได้แก่ การมอบรางวัลแก่นักเรียนที่มีความประพฤติดี การพิจารณาอบหมายงานหรือการบ้าน ให้เหมาะสมกับความสามารถของเด็กแต่ละคน พยายามอย่าเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีโอกาสทุจริต รวมทั้งการพิจารณาใช้มาตรการอย่างรอบคอบในการลงโทษเด็กนักเรียนที่ทุจริตด้านวิชาการ

นอกจากนี้ครอบครัว ถือเป็นสถาบันสังคมแรกและสำคัญที่สุดที่มีอิทธิพลต่อการสร้างค่านิยมให้แก่วัยรุ่น ทั้งนี้เพราะครอบครัวเป็นหน่วยแรกที่อบรมสั่งสอนพฤติกรรมสังคมให้แก่คนตั้งแต่เกิด ได้รับการอบรมจากครอบครัวเป็นประจำ สิ่งใดที่ครอบครัวอบรมสั่งสอนไว้หรือสิ่งใดที่ครอบครัวเรียกร้อยย้อมมีผลต่อการปฏิบัติของคนอยู่ไม่มากก็น้อย พ่อแม่ยอมรับความสามารถของเด็ก เข้าใจ และสนับสนุนในความสามารถด้านอื่น ๆ ที่เหลือมีความภาคภูมิใจในด้านอื่น ๆ ของลูก และปรับสิ่งแวดล้อมในการเรียนให้เหมาะสม คือ ไม่เร่งรัด ไม่บังคับ แต่ให้กำลังใจ ไม่ใช้การเอาแต่ใจตัวเอง การฝึกให้เด็กเป็นตัวของตัวเองและควบคุมตัวเองเป็น พึ่งพาตัวเองได้ ช่วยเหลือผู้อื่นได้ มีโอกาสคิดตัดสินใจในเหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นประจำ มีความยับยั้งชั่งใจ “การทำ” กับ “การไม่ทำ” ในสิ่งที่ดีและไม่ดี เด็กวัยรุ่นหลายคนที่จำยอมทำตามเพื่อนเพราะกลัวว่าเพื่อนจะดูถูกรังเกียจนั้น ทั้ง ๆ ที่ทำไปแล้วจะขัดต่อความรู้สึกของตัวเองก็ตาม เป็นสาเหตุจากที่ตนเองไม่มั่นใจและไม่เป็นตัวของตัวเองอย่างมั่นคง ซึ่งจะต้องมาจากการฝึกหัด สะสมความรู้ความสามารถมาตั้งแต่เด็ก ผ่านประสบการณ์ที่ถูกเลี้ยงดูมานั่นเอง (พรพิมล เจียมมนาครินทร์, 2539)

2. แนวทางการสื่อสารที่เหมาะสมของครอบครัวและของสังคมในการเสริมสร้างพฤติกรรมความซื่อสัตย์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเยาวชนไทย เป็นการเชื่อมประสานระหว่างบ้าน/ครอบครัว โรงเรียน/สถานศึกษา วัด/สถาบันทางศาสนา สังคม (เพื่อน-ชุมชน-สื่อ) และเด็ก/เยาวชน ที่ต้องมีการบูรณาการเชื่อมโยงสัมพันธ์กันของทุกฝ่าย โดยคำนึงถึงหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่แต่ละฝ่ายต้องทำความเข้าใจในถ้อยคำที่ ประกอบด้วย

2.1 การอบรม ให้ความรู้ การสั่งสอน และการให้คำแนะนำ ในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของเยาวชนไทย โดยโรงเรียนเป็นส่วนเชื่อมกับทุกฝ่าย ด้วยการจัดกฎระเบียบในการ

วารสารวิชาการระดับชาติที่ได้รับการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่มที่ 1

เรียน การสอบ มีโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมพฤติกรรมความซื่อสัตย์ ยกย่องคนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต เสริมคุณธรรม จริยธรรมความซื่อสัตย์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการส่งเสริมการประหยัด การออม ความพอเพียง ความเพียงพอ และไม่ฟุ่มเฟือย การปฏิบัติตนให้เหมาะสม การนั่งสมาธิ การฟังธรรม ส่วนสังคม (เพื่อน-ชุมชน-สื่อ) เป็นฝ่ายที่เสริมสร้างคุณธรรมความซื่อสัตย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ถ้าเด็กได้คบเพื่อนดี

2.2 กิจกรรมส่งเสริมและการฝึกปฏิบัติ เป็นส่วนที่ต้องให้เด็กได้กระทำร่วมกับการเรียนการสอน ซึ่งควรต้องมีกิจกรรมที่เสริมสร้างพฤติกรรมความซื่อสัตย์ทั้ง 4 มิติ โดยทุกฝ่ายร่วมประสานกันทั้งครอบครัว โรงเรียน วัด สังคม และตัวแบบในสื่อ โดยเฉพาะในสื่อออนไลน์ สื่อจึงควรสร้างสรรคิรยการที่ส่งเสริมหรือเสริมสร้างความซื่อสัตย์สุจริตของคนในสังคม ยกย่องคนที่มีคุณธรรมความซื่อสัตย์

2.3 การเป็นแบบอย่างที่ดี ทุกฝ่ายหรือสถาบันต่าง ๆ ทางครอบครัว โรงเรียน วัด และสังคม บุคลากรเหล่านี้ควรแสดงบทบาทหน้าที่ที่เหมาะสมตามที่สังคมมอบหมาย เป็นแบบอย่างที่ดีที่ควรนำมาเป็นแบบอย่างของความซื่อสัตย์ทั้ง 4 มิติ

2.4 ความรับผิดชอบและการสร้างจิตสำนึกด้านความซื่อสัตย์ ผู้ที่ควรมีความรับผิดชอบในการสร้างจิตสำนึกด้านความซื่อสัตย์แก่เยาวชน ก็คือทุกฝ่ายที่ต้องกระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี มุ่งมั่นตั้งใจขัดเกลาเด็ก/เยาวชนให้เกิดความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น หน้าที่การงาน และส่วนรวมหรือสังคม เพื่อเยาวชนให้เกิดจิตสำนึกในการมีคุณธรรมด้านซื่อสัตย์ในทุกมิติ

ทั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของอ้อมเดือน สดมณี และคณะ (2548) ที่พบว่า การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมโดยผ่านกระบวนการทักษะชีวิต เป็นกระบวนการขัดเกลาทางสังคม (Socialization) ที่สำคัญ โดยผ่านตัวแทนการขัดเกลาทางสังคมที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นพระสงฆ์ ครูอาจารย์ พ่อ แม่ เพื่อน เป็นต้น ในการปลูกฝังความคิด ความเชื่อ ค่านิยม และหลักการปฏิบัติที่ดีงาม การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมโดยผ่านกระบวนการทักษะชีวิตขององค์กรต่าง ๆ เป็นรูปแบบที่เป็นการผสมผสาน การพัฒนาเข้ากับวิถีการดำเนินชีวิต โดยเน้นการใช้หลักธรรมควบคู่กับการออมเงิน การจัดหลักสูตร เนื้อหา หรือกิจกรรมให้เหมาะสมกับช่วงวัยของกลุ่มผู้เข้ารับการอบรม

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการปฏิบัติ

จากผลการวิจัย การสื่อสารเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของเยาวชนไทย หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่พบว่า จำเป็นที่แต่ละฝ่ายทั้งครอบครัว โรงเรียน วัด สังคม (เพื่อน-ชุมชน-สื่อ) ต้องบูรณาการร่วมกันโดยมีโรงเรียนเป็นผู้ประสานในการขัดเกลาทางสังคมด้านพฤติกรรมความซื่อสัตย์ด้วยการให้การอบรมสั่งสอน ให้ความรู้ คำแนะนำ ควรเสริมสร้างความซื่อสัตย์ด้วยกิจกรรม/การฝึกปฏิบัติ และการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชน เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบและการสร้างจิตสำนึกในการเพิ่มพูนพฤติกรรมความซื่อสัตย์ตามมิติของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ และพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ของเยาวชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ร่วมกับครอบครัว โรงเรียน วัด และสังคมในพื้นที่จังหวัดหรือภูมิภาคต่าง ๆ

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยคุณธรรมอื่น ๆ ที่ส่งเสริมพฤติกรรมด้านความซื่อสัตย์ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

บรรณานุกรม

- กลุ่มพัฒนาระบบการพัฒนาพฤตินิสัย. (2550). **การพัฒนาประสิทธิภาพการแก้ไขและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง**. กรุงเทพฯ : กรมราชทัณฑ์. [Rehabilitative Department Section. (2007). Development Efficiency Solution and Behavioral Development of Prisoners. Bangkok : Department of Corrections.]
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2538). **ทัศนคติ การวัดการเปลี่ยนแปลง และพฤติกรรมอนามัย**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. [Prapapern Suwan. (1995). Attitude, Change Measurement and Health Behavior. Bangkok : Thai Watana Panich.]
- พรพิมล เจียมนาครินทร์. (2539). **พัฒนาการวัยรุ่น**. กรุงเทพฯ : คอมฟอร์ม. [Pornpimol Jeamnakrit. (1996). Adolescents Development. Bangkok : Comform.]
- พระครูประโชติจันทวิมล (นาม จันทโชโต). (2555). **การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมนักเรียนโรงเรียน นวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี**. ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. [Phrakru Phrachootjunthawimol (Nam Junthachoto). (2012). Promotion the Moral and Ethics DeVelopment for Students in Nawamintharachinutid Horwang Nonthaburi School, Pakkret District, Nonthaburi Province. Buddhism for The Degree of Master of Arts (Educational Administration) Graduate School, Bangkok : Mahachulalongkornrajavidyalaya University.]
- วายุ คุณธนจรัส. (2552). **ระดับความรู้ของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบล ห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี**. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขานโยบาย สาธารณะ วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา. [Wayu Kongdhanajaras. (2009). Knowledge Level of the People in A Waste Management in Huayyai Subdistrict Municipality, Bang Lamung District. Chonburi Province. Special Problems of Master of Public Administration Programs in Public Graduate School of Public Administration, Burapha University.]
- สุรพล พะยอมแย้ม. (2545). **ปฏิบัติการจิตวิทยาในงานชุมชน**. กรุงเทพฯ : สหภาพพัฒนาการพิมพ์. [Surapol Payomyam. (2002). Psychological Operations in Community Work. Bangkok : Sahaipattana Print.]
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟิก จำกัด. [Office of the National Education Commission. (1999). National Education Act B.E. 2542. Bangkok : Prikhaungraphic Co., Ltd.]
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). **รายงานการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ. [Office of the Education Council. (2007). Report of Learning Management Evaluation to Moral of Students Promotion. Office of the Basic Education. Bangkok : Ministry of Education.]
- อ้อมเดือน สดมณี. (2548). **ประสิทธิผลในการฝึกอบรมทักษะและจิตลักษณะที่มีผลต่อพฤติกรรมประหยัดน้ำและไฟฟ้าของนักเรียนระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. [Aomdeuan Sodmanee. (2005). The Efficiency in Skill and Psychological Training toward Water and Electric Saving Behavior of Elementary Students. Bangkok : Behavioral Science Research Institute. Srinakharinwirot University]
- Satterlee. (2000). **Loving-kindness Meditation**. Malaysia : Buddha Dharma Education Association Inc.